

Beslutningsforslag nr. B 36. Fremsat den 22. april 1998 af Holger K. Nielsen (SF), Margrete Auken (SF), Anne Baastrup (SF), Pernille Frahm (SF), Aage Frandsen (SF) og Jes Lunde (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om en uvildig undersøgelse af Politiets Efterretningstjenestes aktiviteter

Folketinget pålægger regeringen at gennemføre en uvildig undersøgelse af Politiets Efterretningstjenestes aktiviteter i relation til lovlig politisk og faglig virksomhed.

Bemærkninger til forslaget

TV 2-programmet »Fak2eren« kunne i udsendelser den 1. og 3. marts 1998 dokumentere, at Politiets Efterretningstjeneste (PET) har infiltreret og registreret lovlig politisk aktivitet. Desuden kom det frem, at PET skulle have været advaret om det politiske attentat mod Internationale Socialisters kontor i Søllerød-gade i København i marts 1992, som kostede en person livet. Siden har dagspressen løbende stillet en række spørgsmål om PET's aktiviteter.

På baggrund af de spørgsmål, som blev rejst i Fak2eren og i dagspressen, bad justitsministeren PET om at udarbejde en redegørelse for dets aktiviteter. Denne redegørelse blev offentliggjort den 1. april 1998, men redegørelsen er efter forslagsstillernes opfattelse utilstrækkelig til at afdække PET's aktiviteter og til at overbevise offentligheden om, at PET har handlet i overensstemmelse med landets love. Det er principielt altid utilfredsstillende, hvis nogen skal undersøge sig selv. Dertil kommer, at det i dette tilfælde drejer sig om en hemmelig tjeneste, der i sagens natur er meget lukket og uigennemskuelig. En intern undersøgelse må i en sådan situation anses for helt utilstrækkelig og derfor uacceptabel, hvis målet er at besvare de spørgsmål om meget alvorlige anklager om lovbrud, som er blevet rejst.

Desuden giver den udarbejdede redegørelse i sig selv anledning til en lang række spørgsmål. Eksempelvis er der ikke angivet nogen nærmere begrundelse for, at PET skulle infiltrere lovlige politiske partier, eller for den interesse, der blev viet faglige konflikter i 1980'erne. Anklager om registrering og ulovlige aktiviteter i øvrigt er heller ikke overbevisende tilbagevist i redegørelsen. Arkivaren Frede Farmands oplysninger om, at PET var advaret om Søllerød-gade-attentatet, fremstår som påstand mod påstand. Det fremgår ikke, hvorfor PET's aktiviteter ikke er blevet fremlagt for landets daværende justitsminister med henblik på godkendelse, eller hvorfor den nuværende justitsminister og Folketinget fik misvisende oplysninger fra PET.

Endelig har man kunnet konstatere, at der i Norge, Holland og Schweiz - de tre europæiske lande, som har gennemført grundige undersøgelser af efterret-

ningstjenesternes aktiviteter - alle tre steder er blevet afsløret omfattende ulovlige aktiviteter fra tjenesternes side.

På den baggrund foreslås det, at der skal gennemføres en uafhængig undersøgelse af PET's aktiviteter eksempelvis i form af en kommissionsundersøgelse. Det centrale er, at den gruppe, som får til opgave at gennemføre undersøgelsen, får ubegrænset adgang til materiale og til at afhøre nuværende såvel som tidligere ansatte i efterretningstjenesten og i Justitsministeriet under vidneansvar.

Undersøgelsen skal bl.a. afdække:

- om der er sket lovbrud, herunder om der er sket ulovlig registrering,
- om der er foretaget tjenestestridige handlinger,
- hvorfor PET ikke afværgede det politiske attentat mod Internationale Socialister,
- om PET's aktiviteter har været hensigtsmæssige (såvel om de har været tilstrækkelige, som om de har været overdrevne) i lyset af de trusselsbilleder, man på daværende tidspunkt kunne stille op.

Såfremt der i forbindelse med undersøgelsen fremkommer informationer, som giver begrundet mistanke om, at der er sket lovbrud, skal den gruppe, som forestår undersøgelsen, kunne kræve sagen rejst som straffesag (eventuelt for lukkede døre) efter sædvanlige retsregler.

En sådan sag skal kunne føres af en af tjenesten uafhængig instans. Det skal være muligt at gennemføre en eventuel retssag i lukkede retsmøder. Det skal ikke være muligt eksempelvis under henvisning til rigets sikkerhed at omgå sædvanlige vidnebestemmelser.

Undersøgelsen skal være offentligt tilgængelig. Dog således, at hvis der fremkommer oplysninger, som undersøgelsesgruppen vurderer kan kræve fortrolighed, fremlægges disse oplysninger for Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne med justitsministerens bemærkninger til dette udvalgs endelige afgørelse. Redegørelsen skal i de tilfælde, hvor der måtte være sket lovbrud, under alle omstændigheder være offentligt tilgængelig.

Undersøgelsesgruppen skal have adgang til sekretariatsbistand.

Skriftlig fremsættelse

Holger K. Nielsen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en uvildig undersøgelse af Politiets Efterretningstjenestes aktiviteter.

(Beslutningsforslag nr. B 36).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.